

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Siambr Hywel – Tŷ Hywel

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 21 Mai 2025

Amser y cyfarfod: 13.30

281 (v3)

Cynhelir y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr Hywel, Tŷ Hywel ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

(20 munud)

I ofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru

[Rhun Ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#): A wnaiff yr Ysgrifennydd Cabinet ddatganiad am yr effaith y bydd yr oedi i gam 2 gwaith atgyweirio Pont Menai yn ei chael ar Ynys Môn?

Senedd Cymru
Welsh Parliament

I ofyn i'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig

[Rhys Ab Owen \(Canol De Cymru\)](#): Pa fesurau sy'n cael eu trafod rhwng Llywodraeth Cymru a Dŵr Cymru i wella diogelwch yr amgylchedd tra'n sicrhau bod biliau dŵr yn darparu gwir werth am arian i ddefnyddwyr?

4 Datganiadau 90 eiliad

(5 munud)

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai: Rôl, llywodraethiant ac atebolrwydd y sector cyngorau tref a chymuned

(60 munud)

NDM8903 [John Griffiths \(Dwyrain Casnewydd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai, 'Rôl, llywodraethiant ac atebolrwydd y sector cyngorau tref a chymuned', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 5 Mawrth 2025.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Mai 2025.

6 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol: Cysylltiadau Rhyngwladol: Adroddiad Blynyddol 2024

(60 munud)

NDM8904 [Delyth Jewell \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol: 'Cysylltiadau Rhyngwladol Adroddiad Blynyddol 2024' a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Mawrth 2025.

Sylwer: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Mai 2025.

7 Dadl Plaid Cymru – Pensiynau

(60 munud)

NDM8906 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi'r anghyfiawnderau pensiwn sylweddol a hirsefydlog o ganlyniad i ddiffyg gweithredu gan Lywodraethau olynol y DU.
2. Yn cydnabod gwaith grwpiau ymgyrchu megis menywod y 1950au, cyn-weithwyr Allied Steel and Wire a chyn-aelodau cynllun pensiwn staff Glo Prydain.
3. Yn gresynu at fethiant Llywodraeth Lafur y DU i:
  - a) gweithredu ar ymrwymiad blaenorol gan y blaid Lafur i unioni'r cam a wnaed i fenywod a anwyd yn y 1950au yng Nghymru ac y mae newidiadau i bensiwn y wladwriaeth wedi effeithio arnynt;
  - b) uwchraddio pensiynau cyn-weithwyr Allied Steel and Wire yn ôl chwyddiant; ac
  - c) trin aelodau cynllun pensiwn staff Glo Prydain a chynllun pensiwn y glowyr yn gyfartal.
4. Yn gresynu at fethiant Llywodraeth Lafur Cymru i gyflwyno'r achos dros weithredu ar y materion hyn er gwaethaf ei phartneriaeth mewn pŵer, ac yn galw arni i gyflwyno'r achos i Lywodraeth y DU i:
  - a) gweithredu argymhellion Ombwdsmon Seneddol a Gwasanaeth Iechyd i fenywod y 1950au;
  - b) uwchraddio pensiynau cyn-weithwyr Allied Steel and Wire yn unol â chwyddiant; ac
  - c) estyn Cynllun Pensiwn y Glowyr i gynnwys aelodau Cynllun Pensiwn Staff Glo Prydain.

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu pwyntiau 3 a 4 a rhoi yn eu lle:

Yn croesawu'r diwygiadau diweddar a wnaed gan Lywodraeth y DU i Gynllun Pensiwn y Glowyr, gan gynnwys gweld y gronfa fuddsoddi wrth gefn yn dychwelyd a'r cynnydd o ganlyniad i daliadau pensiwn cyn-lowyr.

Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi codi pryderon yn gyson am anghyfiawnderau pensiwn gyda Llywodraethau olynol y DU, a'i bod yn parhau i

eirioli ar ran:

- a) pensiynwyr Allied Steel and Wire;
- b) menywod a anwyd yn y 1950au y mae newidiadau i oedran pensiwn y wladwriaeth wedi effeithio arnynt; ac
- c) aelodau o gynllun pensiwn staff Glo Prydain.

8 Cyfnod pleidleisio

9 Dadl Fer

(30 munud)

NDM8905 [Mick Antoniw \(Pontypridd\)](#)

Cymru ac Ewrop: chwalu'r rhwystrau

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 3 Mehefin 2025